

Algemene beschouwingen programmabegroting 2022

Inleidend

“Het duurt te lang, we staan hier al een tijdje en we moeten door, dus voor de laatste keer het spijt me, het duurt te lang”

Dit refrein kwam op toen we terugdachten aan het afgelopen jaar, de eerste maanden van dit jaar en ook bij het lezen van een aantal onderwerpen in de kadernota. Allereerst gericht op de ongekende crisis die ons allen heeft getroffen. Bijna alles is er wel over COVID gezegd, maar daarmee is het nog niet opgelost en nog niet voorbij. Het duurt lang, te lang maar de invloed die we erop hebben is nihil. Natuurlijk alle maatregelen waar we ons aan moeten houden om te zorgen voor bescherming van elkaar en afvlakking van de verspreiding, maar de echte oplossing komt nu met de vaccins, wat gelukkig goed loopt. De oplossing voor het indammen van het virus dan, want er is nog steeds heel veel te herstellen. Verwerking van persoonlijk leed, het stapsgewijs “heropenen” van de samenleving en alle herstel bij ondernemers, verenigingen enz. Hier moet goede ondersteuning bij plaatsvinden.

Het duurt te lang is ook van toepassing bij een aantal andere onderwerpen waaronder woningbouw, verbetering sociaal domein, het realiseren van een bestemmingsplan Vinkeveense plassen, centrumplan Vinkeveen en het aanpakken van de N201. Onderwerpen waar we deels geen invloed op hebben maar deels ook wel. Focus en doorpakken blijft wat de VVD betreft belangrijk! Ook moet er goed gekeken blijven worden naar de financiële positie van de gemeente, inwoners en ondernemers mogen een zeer kritische blik op onze uitgaven verwachten. Financieel gezien is het geen tijd voor extra's die niet strikt noodzakelijk zijn, de figuurlijke broekriem moet worden aangehaald. Dat is voor niemand prettig maar wel noodzakelijk.

We moeten zorgen voor een sterke organisatie die de basis op orde heeft, kwalitatieve dienstverlening biedt en adequate hulp aan hen die het nodig hebben, zodat ze weer zelfstandig door kunnen. Het beheer van de openbare ruimte moet op orde zijn.

Veiligheid is vanzelfsprekend de basis voor alles, zonder veiligheid op allerlei gebieden bestaat er geen prettige leef- en woonomgeving. Er zijn doorlopend dreigingen en factoren die kunnen resulteren in onveiligheid of onveiligheidsgevoel. Het is de primaire taak van de overheid om dit nauwlettend te bewaken en er zoveel mogelijk pro-actief en preventief op in te zetten. Repressief inzetten is ook van belang als het moet, dus zorgen voor handhaving.

Een enkel onderwerp gaat juist (te) snel en dat zien wij specifiek bij duurzaamheid. Vele acties lopen en zijn uitgezet. Inwoners en ondernemers worden gestimuleerd maatregelen te nemen op gebied van bijvoorbeeld energiebezuiniging, we stimuleren afvalscheiding en zonnepanelen op dak. Tot zo ver prima maar wat de VVD betreft gaat het op sommige onderdelen te snel. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan de ambities om voor 2040 van het gas af te gaan en energieneutraal te worden. We moeten verantwoordelijkheid nemen en dat is ook goed, maar het moet behapbaar, realistisch en betaalbaar blijven! Een actualisatie en herijking van het Spoorboekje en onderliggende plannen inclusief de planning is wat de VVD betreft noodzakelijk.

Wij hebben respect voor het college, de organisatie en alle andere betrokken partijen die zich weer volop hebben ingezet in het afgelopen jaar. Dat lijkt misschien vanzelfsprekend, maar dat is het niet in deze ongekende omstandigheden. Veel dank! De voorliggende kadernota geeft richting in de opmaat naar de begroting 2022, aangepaste ambities en de broekriem aanhalen is niet te voorkomen. We rekenen op de veerkracht van alle

betrokkenen om ook in deze moeilijke tijden de schouders eronder te blijven zetten voor onze mooie gemeente en haar inwoners en ondernemers.

Inhoudelijk

CORONA

Veel van onze inwoners, ondernemers en verenigingen worden hierdoor getroffen en die kunnen we zoveel mogelijk ondersteunen. Deels gebeurt dit ook gelukkig en hoewel de portefeuillehouder in de commissie heeft aangegeven dat dit versnipperd door de organisatie gebeurt, vertrouwen we erop dat de integrale blik niet verloren gaat.

Gekoppeld hieraan is wat de VVD betreft het genoemde verbeteren van het ondernemersklimaat onder de doelstellingen van domein 2 (2.01). Wat absoluut niet passend is in deze tijd van ongekende crisis die al te lang duurt zijn de volgende verhogingen "OZB niet woningen per 2022". We hebben hier afgelopen jaar bij de begrotingsbehandeling over gesproken en de meerderheid van de raad was helaas toch voor het in deze tijd extra belasten van ondernemers. In de commissie hebben we gevraagd of er inmiddels andere inzichten zijn bij partijen nu de crisis voortduurt, maar helaas geen enkele reactie. Beschamend wat de VVD betreft. Wij roepen het college expliciet op om ondernemers waar nodig te ondersteunen en oog te hebben voor wat er nodig is om weer te herstellen van de crisis.

Domein 1 Sociaal domein

Jeugdzorg

Net als vorig jaar maken wij ons nog steeds zorgen over dit domein. Gelukkig zien we dat er keihard gewerkt wordt om in control te zijn, waardoor de onaangename verassingingen op financieel gebied gelukkig uitblijven, maar de zorg over het domein is nog niet minder geworden. Financieel gezien hopen we dat we, net als het college, meer geld vanuit het Rijk zullen ontvangen. Het is te gek voor woorden dat dit domein zo zwaar drukt op onze begroting.

Het allerbelangrijkste is natuurlijk de juiste en tijdige zorg aan hen die het nodig hebben. Dit is niet alleen het beste voor degene die het aangaat, maar het voorkomt mogelijk ook verdere (zwaardere) zorg en dus ook kosten. In onze optiek is het allemaal te complex geworden, een eenvoudig overzicht met alle partijen, taken en bevoegdheden is gewenst. Omdat meerdere partijen hier de focus op hebben liggen met als resultaat dat er steeds aanpassingen gedaan worden, is het risico dat er geen rust en stabiliteit komt. Het is van belang nu eerst goed inzicht te krijgen. Ook zal de herijking van het document Toegang moeten plaatsvinden. Daarna kunnen college en raad de juiste keuzes maken voor de begroting 2022. (Amendement).

Domein 2 Economie, wonen en fysieke leefomgeving

Woningbouw

Gelukkig zien we een aantal woningprojecten die door de inzet van meerdere wethouders hopelijk gerealiseerd gaan worden, maar echte vooruitstrevende concrete lange termijnplannen zien we niet. Hier moet op worden doorgepakt door ook "out of the box" te denken. Niet door er steeds meer geld in te pompen, formatie uit te breiden en onderzoeken te doen, maar door de juiste mensen in te zetten en efficiënt en slagvaardig te werken. De samenwerking met de U10 en het Integraal Ruimtelijk Perspectief met de juiste opname van onze belangen moeten hierbij helpen.

Recreatie

De ambities zijn goed en het zal steeds belangrijker worden om zorg te dragen voor goede recreatiemogelijkheden. Naast dat het voor onze eigen inwoners van belang is, biedt het ook mogelijkheden voor ondernemers en voor werkgelegenheid. Wat we in de kadernota missen is een zichtbare focus op het noorden. De aansluiting voor gebiedspromotie op het groene hart is prima, maar hiernaast moeten we ook kijken naar de voordelen die samenwerking met Amsterdam-Amstelland kan opleveren. Ook samenwerking met het Groengebied-Amstelland zou wat de VVD betreft overwogen moeten worden. (Motie)

Duurzaamheid

Verantwoordelijkheid nemen en stimuleren om te werken aan duurzaamheid is wat de VVD betreft nog steeds prima. Een aantal acties die plaatsvinden zijn te waarderen, denk hierbij aan het stimuleren van energiebesparende zaken en het scheiden van afval. Wel moet dit behapbaar, realistisch en betaalbaar blijven. Geen betutteling van inwoners en vergaande dwingende bemoeienis, maar stimuleren en faciliteren in informatie. De vraag die wij de afgelopen jaren ook al hebben meegenomen in de beschouwingen is of de voorgenomen doelstelling uit het Spoorboekje en de daarbij horende gekoppelde plannen nog wel realistisch zijn. Met alle nieuwe kennis en de ontwikkelingen sinds de vaststelling van het spoorboekje is het wat de VVD betreft nu tijd voor herijking en discussie over de ambities en planning. (Motie)

Domein 3 Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën

Financieel algemeen

Net als met de vaststelling van de programmabegroting 2021 maken wij ons nog steeds zorgen over de financiële positie van de gemeente. Net zoals in een bedrijf of in een huishouden kijk je wat de VVD betreft, ook binnen de gemeente naar mogelijke bezuinigingsmogelijkheden. Hiertoe worden wederom voorstellen gedaan in nadere uitwerking van de eerdere zogeheten ombuigingen. Wel moet er altijd oog worden gehouden voor de effecten van de bezuinigingen, wij vertrouwen erop dat het college zeer zorgvuldig te werk zal gaan en naar de raad zal komen op het moment dat er ongewenste effecten lijken te ontstaan.

Veiligheid

Wij zijn positief over de aandacht die veiligheid krijgt in de breedste zin van het woord. Zonder veiligheid geen prettige gemeente om in te wonen, te werken of om in te verblijven. Het lijkt dat veiligheid vanzelfsprekend is maar dat is niet het geval. Er zal doorlopend aandacht voor moeten zijn. De primaire taak van de overheid en dus ook van ons als gemeente. Zowel pro-actief, preventief en repressief zal er voortvarend moeten worden ingezet. De uitbreiding van handhaving zien wij als noodzakelijk om hieraan ook bij te kunnen dragen, het bieden van opleidingsplekken voor BOA's en daarmee ook meer zichtbaarheid is te prijzen! Wij roepen het college wel nadrukkelijk op om zowel richting raad als inwoners actief te zorgen voor zichtbaarheid en informatie over voortgang en ontwikkelingen.

Gemeenschappelijke regelingen

Zoals we in de commissie aan de orde gesteld hebben, verwachten wij ook een kritische blik naar de gemeenschappelijke regelingen. Ook die zullen moeten kijken naar de eigen organisatie, de ambities, taken en mogelijke bezuinigingen.

Brandweer

De landelijke discussie rondom taakdifferentiatie van de brandweer is wat de VVD betreft zorgelijk en vraagt om oplettendheid van het college. Primair vanwege het risico op het gebied van behoud van vrijwilligheid en dus ook

van paraatheid. Hiernaast de mogelijke financiële consequenties die een wijziging van aanstelling met zich mee zou brengen en zoals opgenomen als risico in de ontwerpbegroting VRU voor 2022.

ODRU

Met betrekking tot de taken van de ODRU zien wij naast de opgenomen ombuiging graag een heroverweging van taken die we aan hen uitbesteden en die we in eigen huis zouden kunnen uitvoeren inclusief financiële consequenties.

Samenvattend en afsluitend

De voorliggende kadernota geeft richting en kan door het college worden gebruikt om te komen tot een programmabegroting 2022. Een aantal onderwerpen waarvan de VVD van mening is dat die specifieke aandacht behoeven en die niet voldoende expliciet aan bod zijn gekomen in de commissiebehandeling zijn in deze beschouwingen aangegeven. We vertrouwen erop dat het college deze ook ter harte zal nemen.

Moties en amendementen

Sociaal domein

Met betrekking tot de beoogde wijzigingen en uitbreiding van formatie voor toegang dienen wij mede een amendement in. Dit amendement vraagt om eerst een herijking te doen van het document Toegang voordat we een definitieve keuze maken.

Woningbouw en extra projectleiding

Met betrekking tot de voorgestelde uitbreiding van formatie op gebied van Ruimtelijke projectleiding dienen wij een amendement in. Dit amendement roept op om de extra gevraagde uitbreiding in projectleiding binnen de bestaande formatie op te lossen.

Recreatie en blik op het Noorden

We dienen een motie in om het college op te roepen twee quickscans te doen. Enerzijds naar de mogelijkheden en kansen van geformaliseerde samenwerking met gemeenten in het noorden en anderzijds om de mogelijkheden en kansen van samenwerking met Groengebied-Amstelland na te gaan.

Duurzaamheid

We dienen een motie in om de herijking en actualisatie van het transitieplan Elektriciteit per omgaande te starten. Ook het ambitieniveau om in 2040 klimaatneutraal te zijn dient te worden heroverwogen. De eventuele (financiële) consequenties moeten worden meegenomen bij de programmabegroting.